

När trevlig musik blir störande buller

Vid ett arrangemang måste man också visa hänsyn till de som bor i närheten. Musik som är trevlig för några människor kan bli ett störande buller för andra. Störande buller kan också komma från köer eller uteserveringar i anslutning till verksamheten.

När ett ljud blir oönskat kallar man det buller. Buller kan klassas som en ”olägenhet för människors hälsa” och kan påverka vår prestation, inlärningsförmåga och sömn negativt. Det är arrangörens ansvar att se till att ljudnivåerna håller sig på en godtagbar nivå.

När blir ett ljud buller och därmed också en olägenhet? Folkhälsomyndigheten har satt upp riktvärden som visar när ett ljud ska betraktas som en olägenhet.

Högt tryck i sången

– men inte i hörselgången!

Riktvärden för buller inomhus i bostaden
som tillämpas vid bedömningen av om olägenhet
för människors hälsa föreligger

Maximalt ljud	L_{AFmax}^1	45 dB
Ekvivalent ljud	L_{AeqT}^2	30 dB
Ljud med hörbara tonkomponenter	L_{AeqT}	25 dB
Ljud från musik- anläggningar	L_{AeqT}	25 dB

¹ Den högsta A-vägd ljudnivån.

² Den A-vägd ekvivalenta ljudnivån under en viss tidsperiod (T).

Läs mer!

På Folkhälsomyndighetens webbplats presenteras riktlinjer, guider, handböcker och allmänna råd. Här finns allt du behöver veta! Här följer några exempel på länkar.

Höga ljudnivåer från musik

<http://www.folkhalsomyndigheten.se/amnesomraden/halsoskydd-och-miljohalsa/inomhusmiljo/buller/hoga-ljudnivaer/>

Snabbguide till mätning av höga ljudnivåer på dansgolf, konserter och andra arrangemang med publik

<http://www.folkhalsomyndigheten.se/documents/livs villkor/levnadsvanor/halsoskydd-miljohalsa/inomhusmiljo/buller/snabbguide-matning-hoga-ljudnivaer-tillsyn-februari-2015.pdf>

Ljudsmart - några tips till dig som gillar att lyssna. Hörselskadades riksförbund, Hrf (folder)

http://www.hrf.se/system/files/ljudsmart_lyssna_2011.pdf

Jönköpings kommun:

www.jonkoping.se sökord: Buller

Hörseln kan skadas permanent av stark musik – oavsett om man tycker om den eller inte. Folkhälsomyndigheten har därför satt upp riktvärden för hur starkt ljudet får vara där man spelar musik.

Alla ska kunna gå ut och lyssna på musik utan att riskera att få bestående hörselskador! Det hoppas vi att alla tycker!

Miljö- och hälsoskyddskontorets roll som tillsynsmyndighet är att

- se att riktvärdena följs.
- handlägga klagomål som kommer in, t.ex. från människor som besökt arrangemang eller de som bor i närheten och känner sig störda.
- vara en remissinstans när någon söker tillstånd för olika typer av arrangemang.

Verksamhetens ansvar

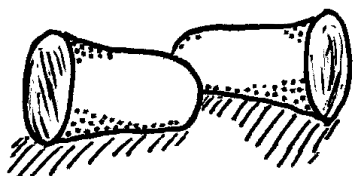
Det är verksamhetens ansvar att kontrollera att ljudet håller sig under de utsatta riktvärdena, d.v.s. ha en *egenkontroll*. För att egenkontrollen ska fungera bra behöver man göra upp rutiner för när och hur man ska kontrollera ljudnivån. Rutinerna ska vara anpassade till den verksamhet man har. Därför behöver en del mer detaljerade och omfattande rutiner än andra. Det viktiga är att egenkontrollen följs. Egenkontrollen ska bland annat innehålla följande:

- Kontrollera ljudnivån regelbundet och för protokoll över mätningarna. Sänk om det är för högt. Vem är ansvarig?
- Vem bär ansvaret om flera verksamheter finns i samma lokal? Det kan inträffa till exempel vid livespelningar.

Anlita gärna en ljudkonsult för att komma igång med mätningarna. Folkhälsomyndigheten har tagit fram en del material, bland annat en snabbguide till mätning av höga ljudnivåer.

Gärna högt tryck i sången, men inte i hörselgången!

Ni som har en verksamhet där man spelar hög musik, t.ex. konserter eller dans, har ansvaret för att ljudnivån inte skadar hörseln för varken besökare eller personal. Miljöbalken säger att alla som arrangerar sådan verksamhet måste ha kunskap om vilka riktvärden som gäller och hur besökare kan skyddas mot hörselskador.

Folkhälsomyndighetens allmänna råd om höga ljudnivåer

Tillämpningsområde

Dessa allmänna råd gäller för sådana lokaler och platser, såväl inom- som utomhus, där hög musik spelas, t.ex. diskotek, konsert- och träningslokaler.

Egenkontroll

Verksamhetsutövaren ska fortlöpande planera och kontrollera verksamheten för att motverka eller förebygga att olägenheter för människors hälsa uppstår.

Egenkontrollen ska bland annat inkludera fortlöpande kontroller av ljudnivåerna.

Metod

Standardiserad mätmetod och utrustning rekommenderas.

Riktvärden

Rutorna nedan visar vilka riktvärden som gäller vid bedömningen av om det föreligger olägenhet för människors hälsa.

Riktvärden för lokaler och platser dit barn under 13 års ålder inte har tillträde

Maximalt ljud	L_{AFmax}^1	115 dB
Ekvivalent ljud	L_{AeqT}^2	100 dB

¹ Den högsta A-vägda ljudnivån.

² Den A-vägda ekvivalenta ljudnivån under en viss tidsperiod (T).

Riktvärden för lokaler och platser dit både barn och vuxna har tillträde

Maximalt ljud	L_{AFmax}^1	110 dB
Ekvivalent ljud	L_{AeqT}^2	97 dB ³

¹ Den högsta A-vägda ljudnivån.

² Den A-vägda ekvivalenta ljudnivån under en viss tidsperiod (T).

³ Särskild hänsyn bör tas i verksamheter som är särskilt riktade till barn, s.k. knattediskotek eller liknande. Där bör ekvivalenta A-vägda ljudnivåer under 90 dB alltid eftersträvas.

Tinnitus

Tinnitus är när det tjuiter, brusar eller när det hörs en ton i öronen. När man fått tinnitus är man mera känslig för ljud och det krävs ganska lite för att man ska bli sämre. Idag finns ingen behandling mot tinnitus.

Tinnitus kan man få både av ljudtoppar och av att man utsätter sig för starkt ljud en längre tid. Risken är lika stor att drabbas oavsett om man gillar musiken eller inte.